

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒

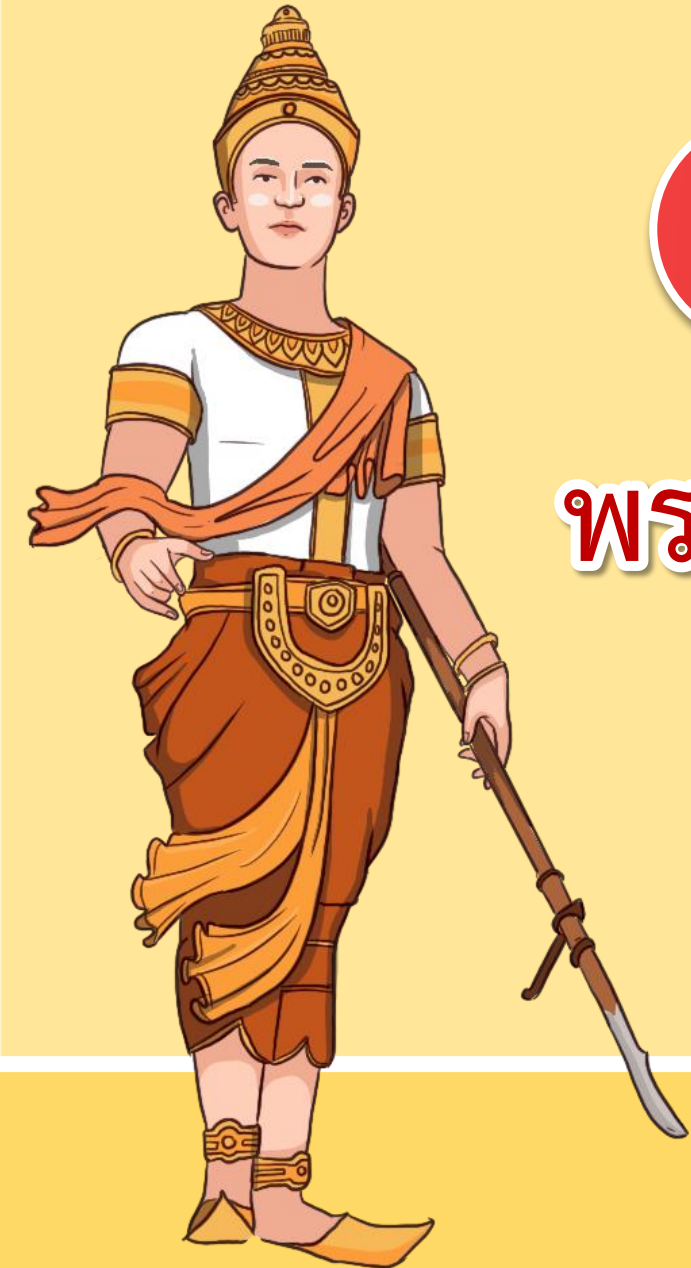
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

อวสานกรุงสุโขทัย

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

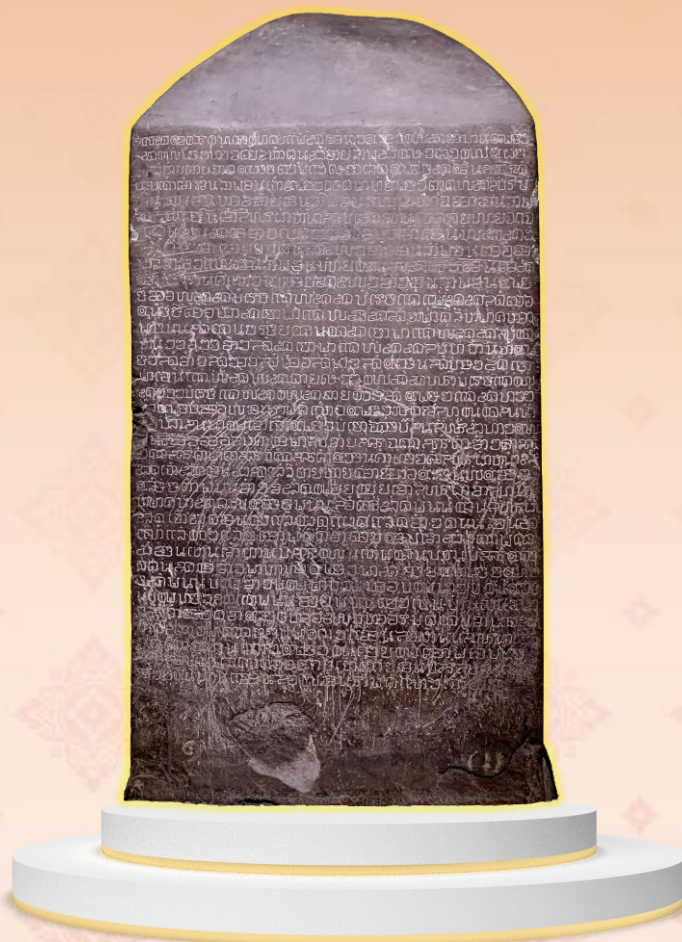

คำถามชวนคิด

พระมหากษัตริย์สุโขทัยพระองค์ใด
ที่นักเรียนชื่นชอบมากที่สุด

'Lai Sue Thai' Thai Sukhothai Alphabet อักษรลายสือไทย

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

୧୨୩୪୫୬୭୮୯୦

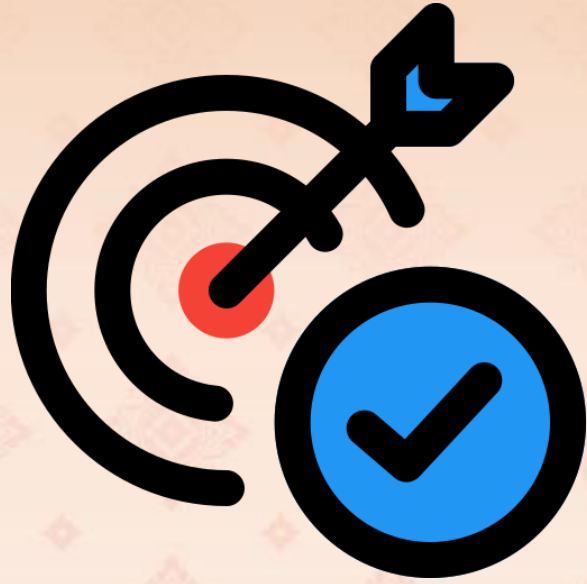
Consonants พยัญชนะไทย

Accent Signs วรรณยุกต์

อวสานกรุงสุโขทัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

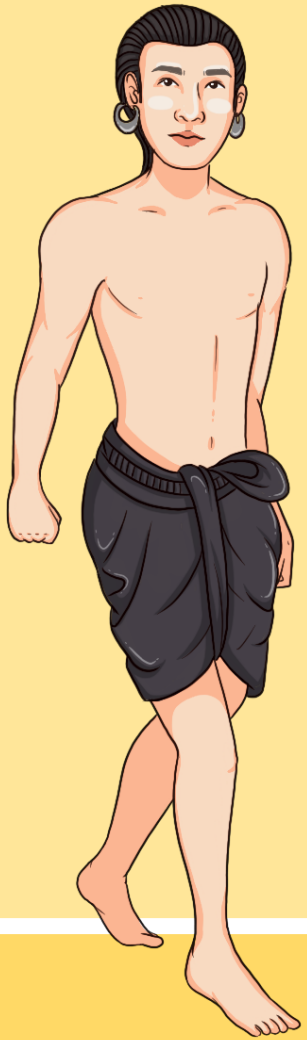

เราจะเรียนเรื่อง :

อวสานกรุงสุโขทัย

เพื่อ : อธิบายและวิเคราะห์
เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อ
ความเสื่อมของสุโขทัยได้

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด
อาณาจักรสุโขทัยถึงได้เสื่อมถอย

ตอนที่ ๑

การเสื่อมอำนาจของสุโขทัย

ปัจจัยภายใน

[illegible]

ทำเลที่ตั้งของเมืองสุโขทัย

จุดเด่น

ผังเมืองสี่เหลี่ยม
มีระบบชลประทาน

จุดด้อย

ต้องพึ่งพาระบบชลประทาน
แหล่งน้ำธรรมชาติมีน้อย ไม่มีแม่น้ำขนาดใหญ่
เดินทางลำบาก ไม่เชื่อมต่อกับทะเล

สุโขทัย

247 กม.

402 กม.

อำเภอไทย

ตอนที่ ๒

การเสื่อมอำนาจของสุโขทัย

ปัจจัยภายนอก

สุโขทัย

พ.ศ. ๑๘๙๐

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

อยุธยา

พ.ศ. ๑๘๙๓

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)

กำเนิดอยุธยาศัตรูตัวฉกาจของสุโขทัย

สุโขทัย

สุพรรณภูมิ + ละโว้
= อยุธยา

รัฐสุพรรณภูมิ และรัฐละโว้
รวมกันเป็นหนึ่งสถาปนาอยุธยาเป็น
เมืองหลวงใหม่และได้รุกรานสุโขทัย
หลายครั้ง จนรัชกาลต่อ ๆ มาต้อง
ยอมอ่อนน้อมต่อกษัตริย์อยุธยา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

ผลของสงคราม : สุโขทัยปราไชย

ให้พระขนิษฐา พญาลีไทย
ซึ่งเป็นพระมเหสีขุนหลวงพ่งั่ว

ครองเมืองสุโขทัย

สมเด็จพระบรมราชาธิราช (ที่ ๑) หรือ ขุนหลวงพ่งั่ว

ทำเลที่ตั้งของอยุธยา

จุดเด่น

แม่น้ำ ๓ สายล้อมรอบ
ค้าขายและเพาะปลูกได้ดี

จุดด้อย

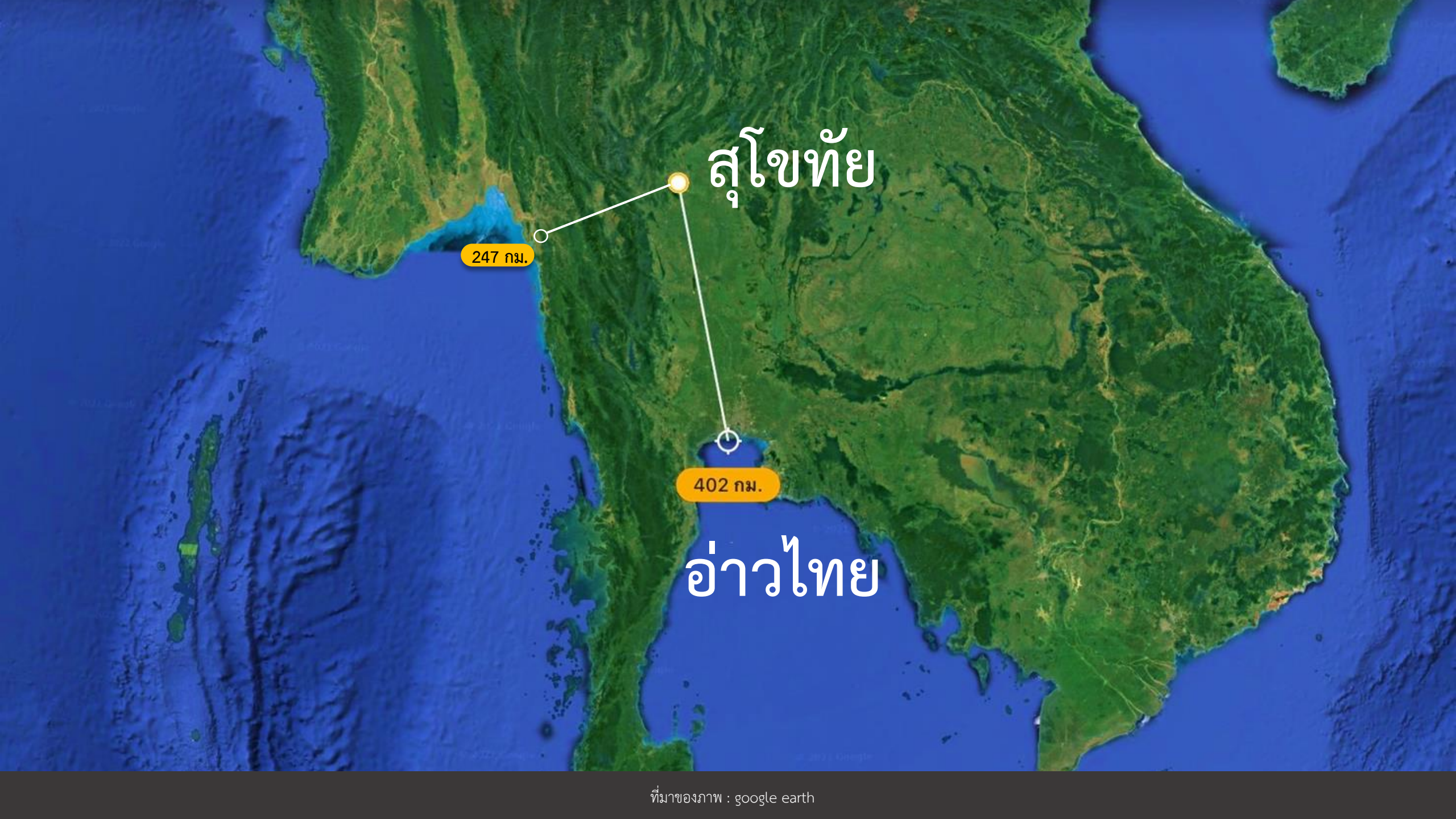
เกิดน้ำท่วมทุกปี
อยู่ค่อนข้างไกลจากทะเล

อยุธยา

90.6 กม.

อ่าวไทย

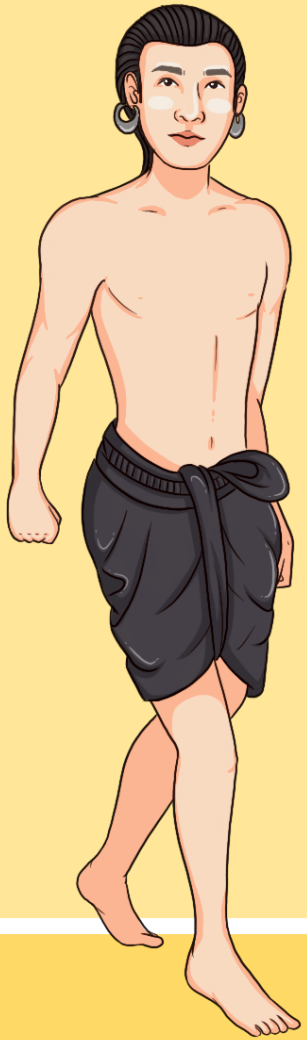
A satellite map of Thailand showing its geographical features and surrounding waters. Two locations are marked with yellow dots and connected by white lines to their respective distance labels. The label 'สุโขทัย' is positioned near the northern dot, and 'อ่าวไทย' is positioned near the southern dot. The distance between these two points is indicated as 402 km. Another distance of 247 km is shown between a point on the western coast and the northern dot.

สุโขทัย

247 กม.

402 กม.

อ่าวไทย

คำถามชวนคิด

สุโขทัย
ปรับตัวอย่างไร

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

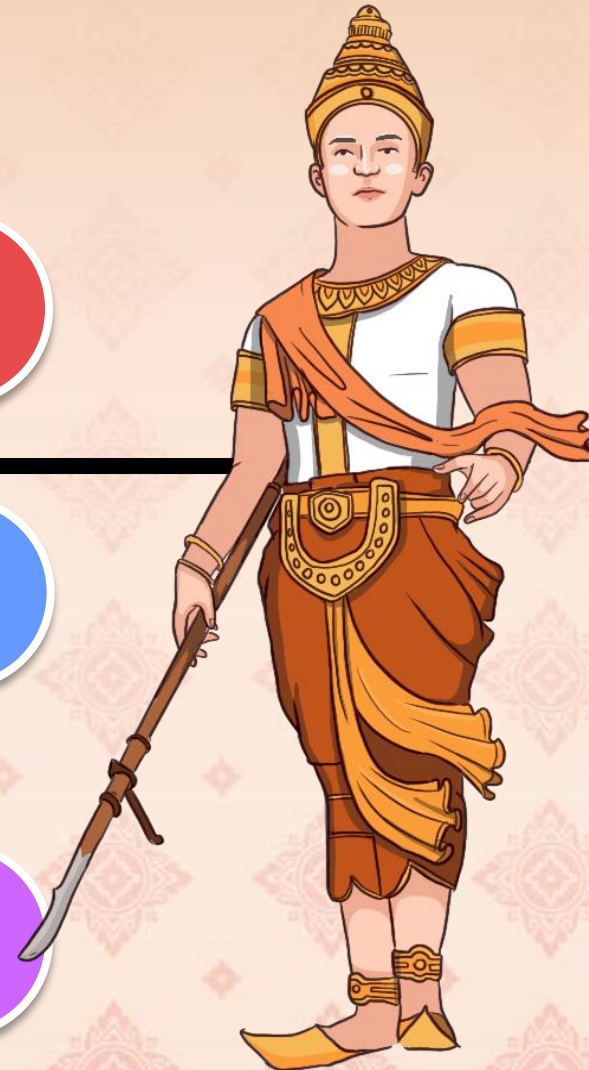
พ่อปกครองลูก

พ่อขุนศรีนาวนำถม

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนบานเมือง

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงครึ่งหลัง)

ธรรมราชา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

พระมหาธรรมราชาที่ ๒

พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลิอไท)

พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

ทศพิธราชธรรม (ธรรมสำหรับพระราชา)

ทาน

ศีล

บริจาค

อาชวะ

มัททวะ

ตบะ

อักโกระ

อวิหิงสา

ขันติ

อวิโรธนะ

รู้ไว้ใช่ว่าใส่บ่าแบกหาม

การปรับตัวของสุโขทัย

ย้ายเมืองหลวงมายังพิษณุโลก

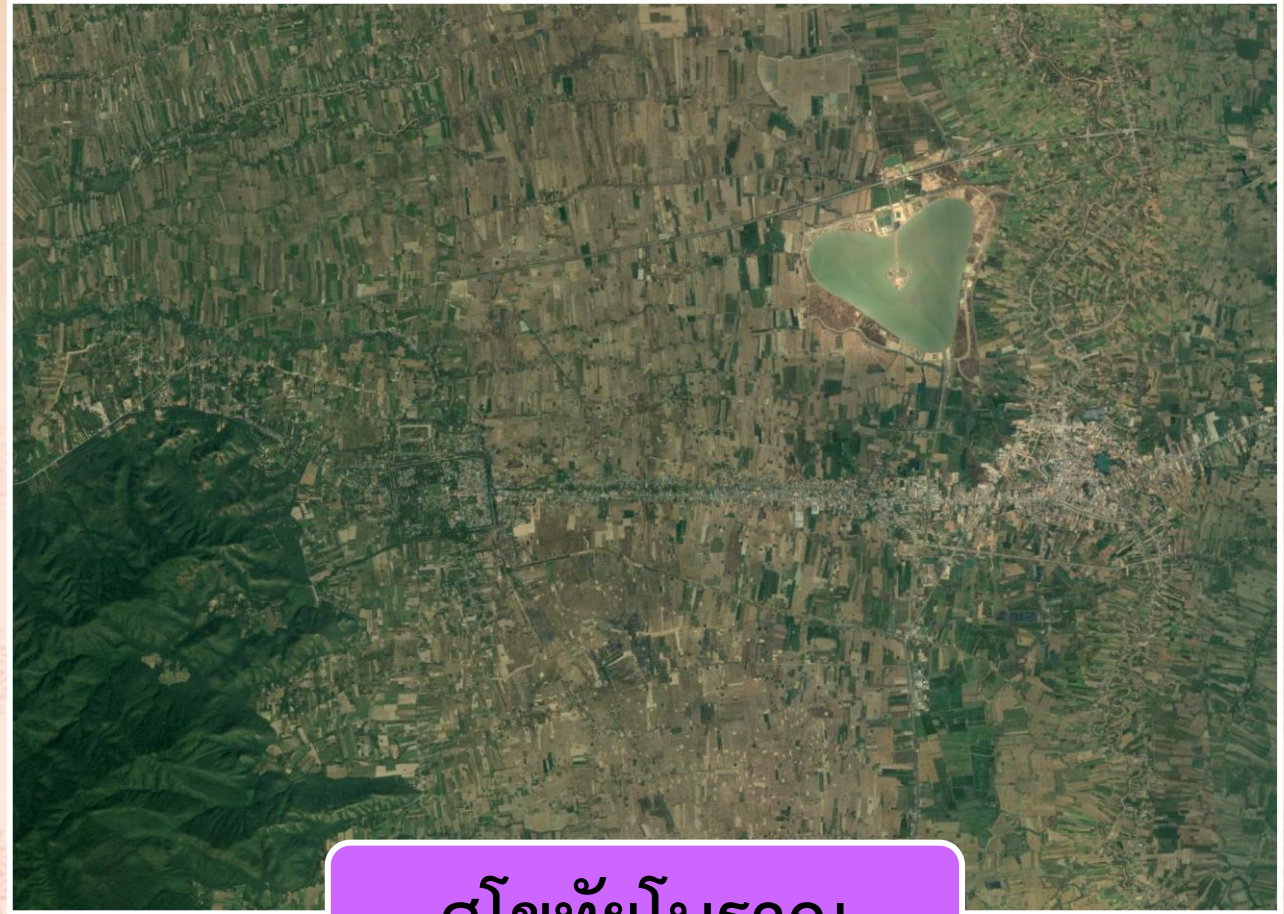

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

ทำเลที่ตั้งของพิษณุโลก vs สุโขทัยโบราณ

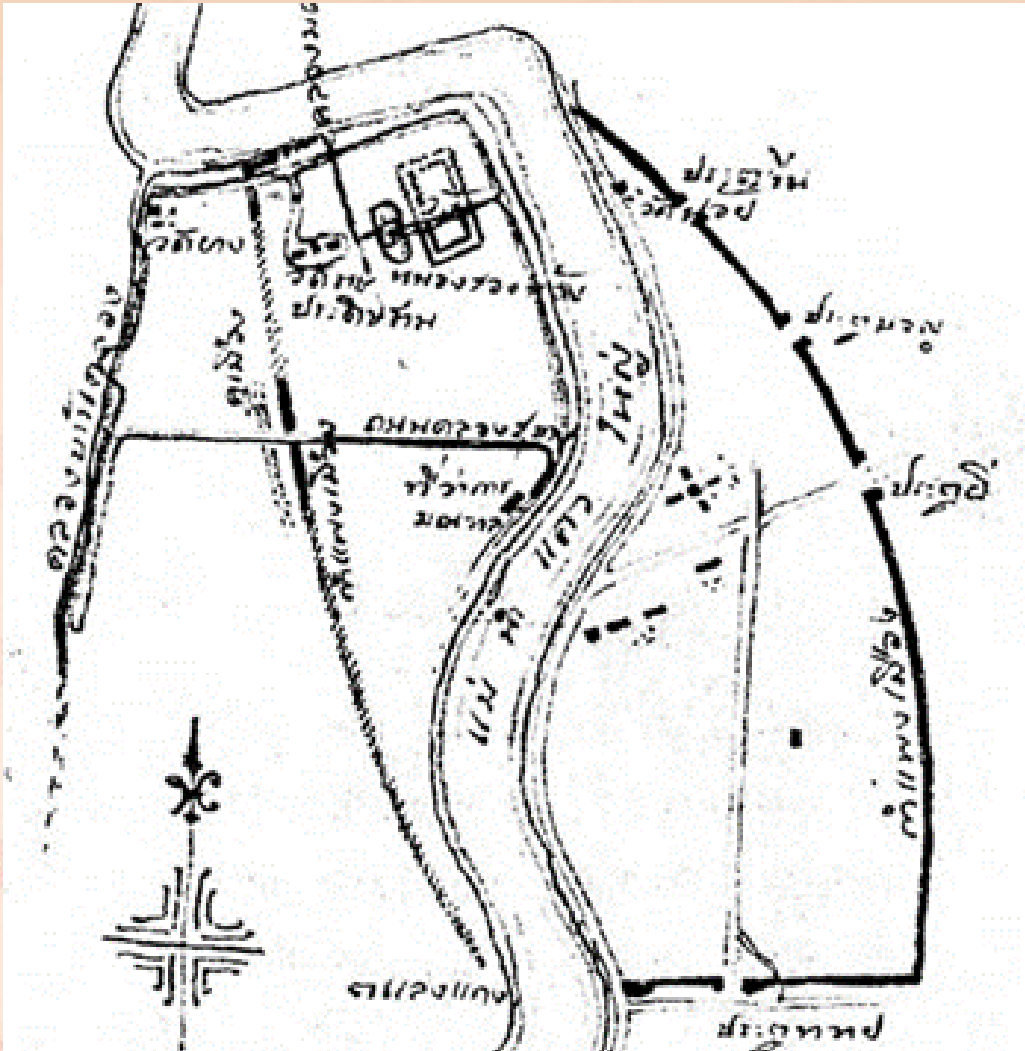

พิษณุโลก

สุโขทัยโบราณ

ทำเลที่ตั้งของพิษณุโลก

จุดเด่น

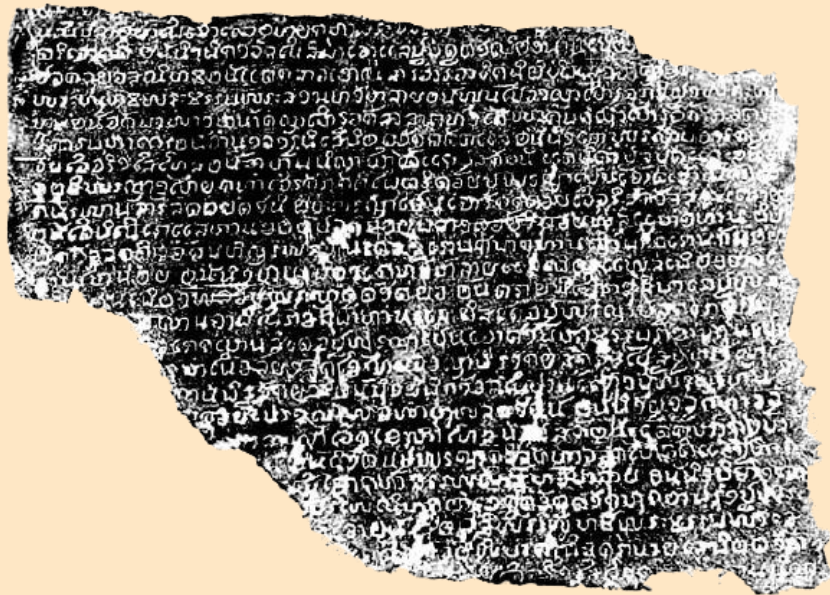
ผังเมืองไม่มีทรง

มีแม่น้ำน่านไหลผ่าน ค้าขายและเพาะปลูกได้
เดินทางคมนาคมสะดวก

จุดด้อย

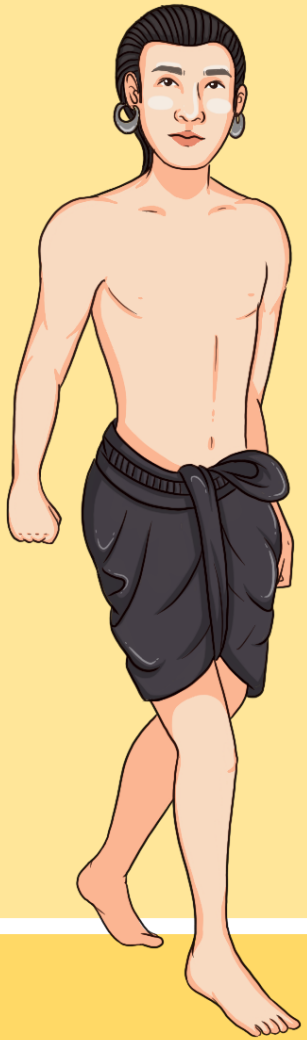
ไม่มีทางออกสู่ทะเล

จารึกคำปุสบท ด้านที่ ๑

ที่มาของภาพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

กล่าวถึงการกระทำลัทธิสาบานระหว่าง
กษัตริย์สุโขทัยกับเจ้าเมืองน่าน และได้
กล่าวถึงความสามัคคีระหว่างเมืองแพร่
เมืองงาว เมืองน่าน และเมืองพลัว
ว่าถ้าเมืองหนึ่งเมืองใด มีอันตรายเกิดขึ้น
เมืองนอกนั้นจะต้องให้ความช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกัน

คำถามชวนคิด

อาณาจักรอยุธยา
มีความเกี่ยวพันอย่างไร
กับอาณาจักรสุโขทัย

ลูกครึ่งสุพรรณภูมิ+สุโขทัย = สิทธิอันชอบธรรมครอบครองสุโขทัย

สมเด็จพระนครินทราชาธิราช

สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒
(เจ้าสามพระยา)

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

ผนวกสู่ไขหทัยได้โดยสมบูรณ์

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint

เรื่อง : อวสานกรุงสุโขทัย

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง : อวสานกรุงสุโขทัย

คำชี้แจง

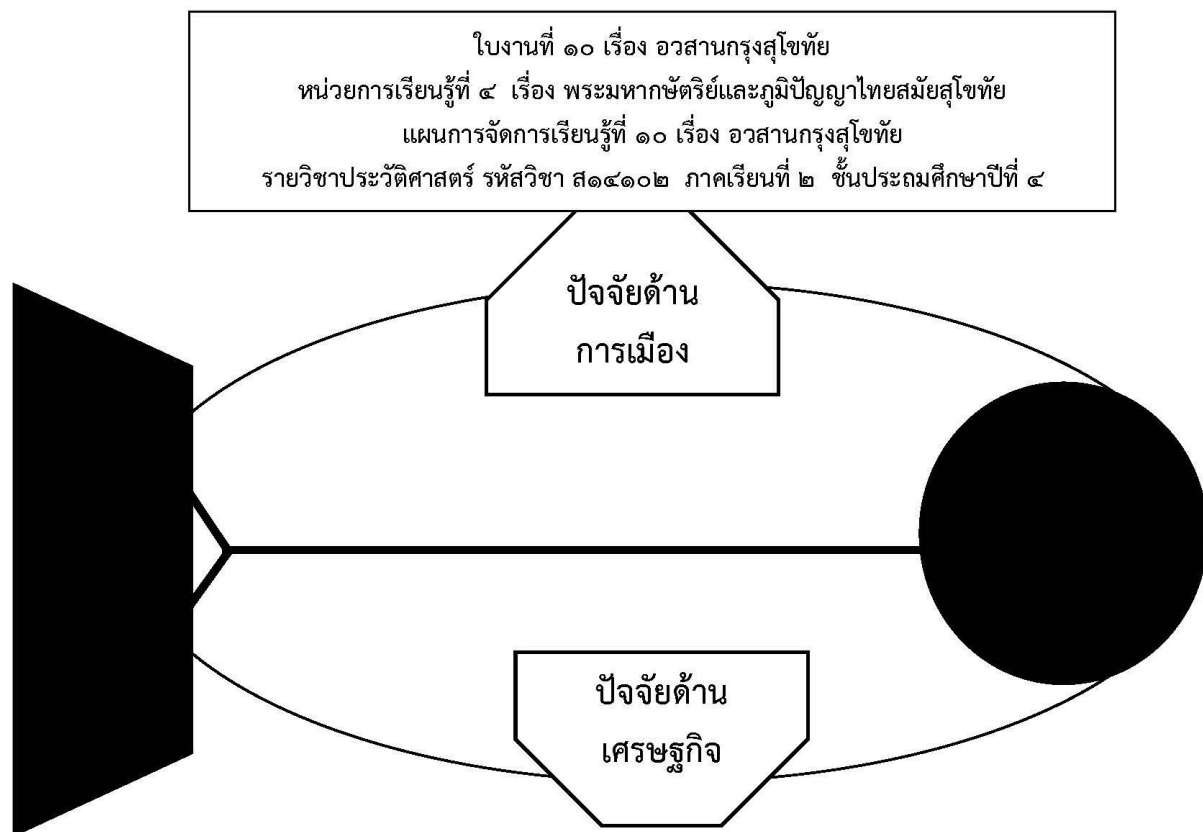
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint
เรื่อง : อวสานกรุงสุโขทัย
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐
เรื่อง : อวสานกรุงสุโขทัย

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา
และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

เราจะป้องกันประเทศไทยไม่ให้เผชิญกับความเสื่อมได้อย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

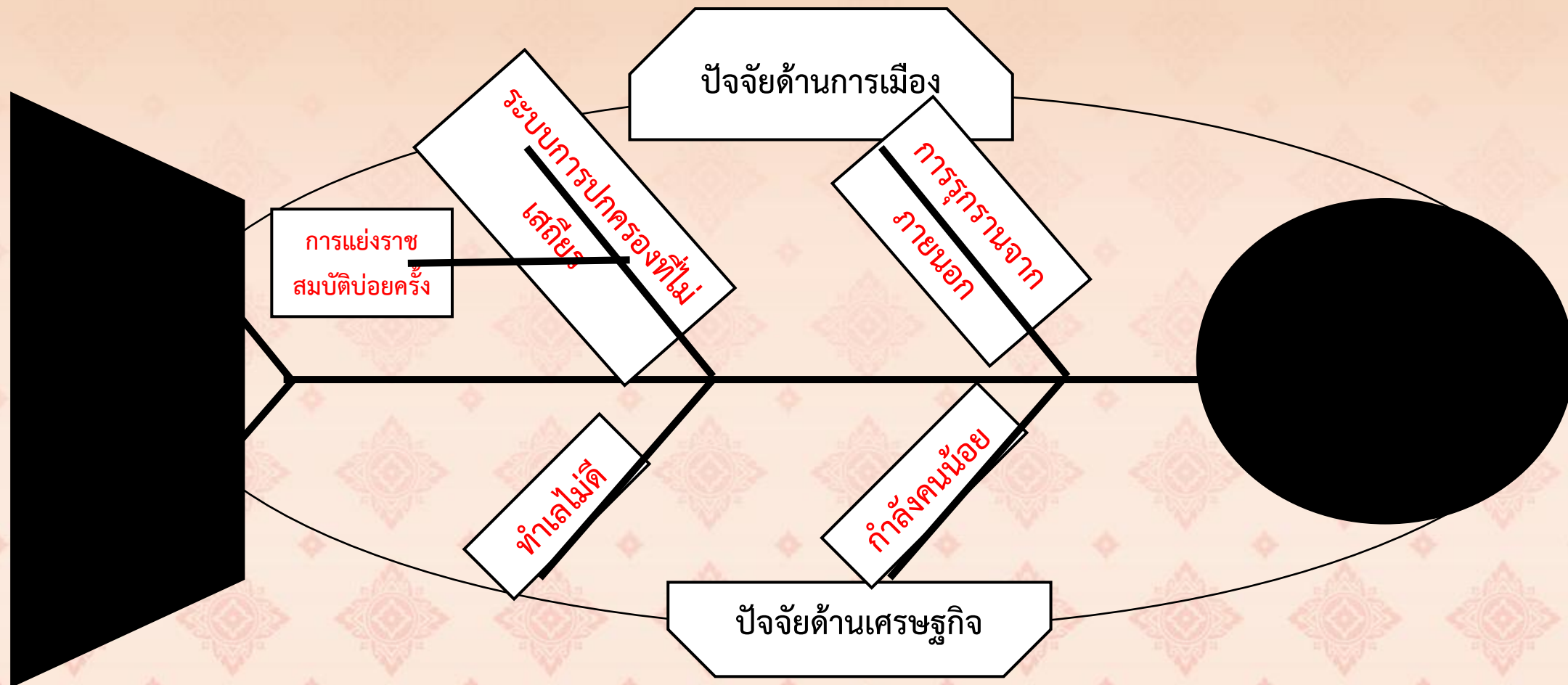
อวสานกรุงสุโขทัย

ตอนที่ ๑

เฉลย

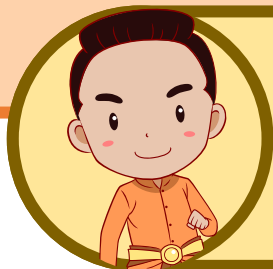
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

สรุปบทเรียน

อวสานกรุงสุโขทัย

สรุปบทเรียน

ในช่วงครึ่งหลังของราชวงศ์พระร่วงนั้นอาณาจักรสุโขทัย
คุกคาม พญาลิไทต้องเสด็จไปประทับที่พิษณุโลกเพื่อระคับระคอง
อาณาจักรไว้ แต่หลังรัชกาลพญาลิไท สุโขทัยกลับเป็นประเทศราช
ของอยุธยา และตกอยู่ในสภาวะเสถียรภาพทางการเมืองอ่อนแอ
เนื่องจากถูกนโยบายแบ่งแยกแล้วปกครอง จนกระทั่งถูกผนวกเข้ากับ
อยุธยาอย่างเบ็ดเสร็จในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ แห่งอยุธยา

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เครื่องสังคโลก

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

รุ่งเรืองแล้วร่วงโรย

